

30. DRŽAVNO NATJECANJE IZ GEOGRAFIJE 2023. GODINE

Razred ili kategorija natjecanja: **B kategorija srednjih strukovnih i umjetničkih škola**

Zaporka

--	--	--	--	--

Broj postignutih bodova _____ / 30

Potpis članova Državnoga povjerenstva

1. _____

2. _____

3. _____

Mjesto i nadnevak: _____

Za rješavanje zadataka predviđeno je najviše 180 minuta.

Sastavni dio istraživačkoga rada čine i materijali za čitanje potrebni za izradu istraživačkoga rada (Prilozi od 1. do 8.). Na početku učenici od člana Državnoga povjerenstva dobivaju kratke upute. Slijedi čitanje radnoga materijala. Predviđeno je vrijeme za prvo čitanje 45 minuta. Slijedi druga komunikacija s Državnim povjerenstvom. Svi učenici imaju mogućnost postaviti pitanja članu Državnoga povjerenstva i dobiti dodatne upute u vremenu navedenome u programu natjecanja. Nakon druge komunikacije slijedi završno oblikovanje odgovora.

Za izradu kvalitetnoga istraživačkog rada nužno je pažljivo pročitati upute i proučiti literaturu i izvore.

Na crte za odgovore odgovori se upisuju kemijskom olovkom s plavom tintom koja se ne briše. Za ostale zadatke naveden je pribor kojim se upisuju odgovori. Ako se upotrebljava obična olovka ili kemijska crvene ili koje druge boje tinte (osim plave), učenik će se diskvalificirati.

Pri rješavanju istraživačkoga rada treba primijeniti jezičnu normu hrvatskoga standardnog jezika.

Odgovori učenika moraju biti čitljivo napisani pisanim slovima (osim u zadacima u kojima je odgovor jedno slovo). Učenicima se dopušta pisanje po marginama ispitnoga materijala ili praznim stranicama bez oduzimanja bodova i/ili diskvalifikacije.

Za vrijeme rješavanja istraživačkoga rada ne smije se koristiti ništa osim navedenoga pribora za pisanje i pribora za izradu: **kalkulator, milimetarski papir, grafitna olovka i gumica, šiljilo, dva trokuta ili trokut i ravnalo, olovke u boji (drvene bojice).**

U djelomično pravilno riješenim zadacima boduju se pravilni odgovori ako u njima nije bilo ispravljanja odgovora. Netočno riješeni zadatci i naknadno ispravljeni odgovori te odgovori koji su pisani velikim tiskanim slovima ili kombinacijom tiskanih i pisanih slova ne vrednuju se. U djelomično pravilno riješenim zadacima boduju se pravilni odgovori ako u njima nije bilo ispravljanja odgovora. Netočno riješeni zadatci i naknadno ispravljeni odgovori te odgovori koji su pisani velikim tiskanim slovima ili kombinacijom tiskanih i pisanih slova ne vrednuju se.

Prije početka rješavanja istraživačkoga rada provjeri broj stranica, priloge i pripremljeni pribor za izradu. Istraživački rad ima **7 stranica i list milimetarskoga papira**, a radni materijal **12 stranica**.

Na svaku stranicu istraživačkoga rada i na milimetarski papir upiši zaporku.

Zaporka:

--	--	--	--	--

UVOD

3	
---	--

1. Nakon analize radnih materijala, oblikuj i napiši istraživačko pitanje i dvije hipoteze.

Istraživačko se pitanje mora temeljiti na razmatranju trenda kretanja udjela stanovnika zaraženih HIV-om u svijetu i u odabranim državama u odnosu na ciljeve UN-a.

Istraživačko pitanje mora biti jasno i sažeto, u obliku upitne rečenice.

Hipoteza je znanstvena pretpostavka koju ćeš daljnjim istraživanjem i analizom potvrditi, opovrgnuti ili revidirati. Prilikom oblikovanja hipoteze promisli na koji ćeš način navedenu tvrdnju s pomoću priloženoga radnog materijala provjeriti (potvrditi, opovrgnuti ili revidirati).

Prva se hipoteza (H.1) treba temeljiti na prostornim razlikama i trendovima u broju novih slučajeva HIV-a i broju umrlih od HIV-a/AIDS-a.

Druga se hipoteza (H.2) treba temeljiti na utvrđivanju povezanosti udjela zaraženih HIV-om i novih slučajeva HIV-a te gospodarske razvijenosti.

Hipoteze moraju biti jasno i sažeto oblikovane u obliku izjavnih rečenica.

ISTRAŽIVAČKO PITANJE

HIPOTEZE

H.1

H.2

--	--	--	--	--

RAZRADA

2. Koristeći priloge iz radnog materijala opiši važnost zdravlja stanovništva u postizanju održivog razvoja. Opiši globalnu distribuciju smrtnosti uzrokovanu HIV-om. Izdvoji ciljeve i podciljeve UN-a vezane za borbu protiv AIDS-a. Opiši povezanost međunarodne organizacije i integracije iz priloga u borbi protiv AIDS-a.

[illegible]

3. Za potrebe usporedbe i promatranja kretanja broja stanovnika zaraženih HIV-om u odabranim državama i u svijetu prouči podatke u tablici koja se nalazi u Prilogu 7.

U tablici se nalaze podaci o ukupnom broju stanovnika zaraženih HIV-om 2000. i 2019. godine, broju novih slučajeva zaraze HIV-om, kao i broj umrlih od HIV-a/AIDS-a u navedenim godinama. U tablici se nalaze i podaci o BDP-u tih država u navedenim godinama.

Dio podataka u tablici nedostaje. Izračunaj postotnu promjenu broja ukupno zaraženog stanovništva između 2000. i 2019. godine, postotnu promjenu broja novih slučajeva zaraze HIV-om između 2000. i 2019. godine te postotnu promjenu broja umrlih od HIV-a između 2000. i 2019. godine za odabrane države.

Vrijednostima koje prikazuju pad broja oboljelih, pad broja novih slučajeva ili pad broja umrlih dodaj negativan predznak, a onima koje predstavljaju porast, neka predznak bude pozitivan. Podatke upiši u tablicu u prazna polja.

Zaporka:

--	--	--	--	--

Pokazatelj /država	DR Kongo	Zimbabve	Indija	Brazil	SAD	Ukrajina	svijet
postotna promjena ukupno zaraženih						+ 195	+ 43
postotna promjena novih slučajeva (%)						+ 97	- 35
postotna promjena umrlih od HIV-a						+ 19	- 44

Prostor za računanje:

Zaporka:

--	--	--	--	--

9	
---	--

4. Koristeći točno izračunate podatke iz Priloga 7, na milimetarskom papiru pomoću geometrijskog pribora, grafitne olovke i olovaka u boji, izradi (tro)stupčasti dijagram koji prikazuje promjene navedena tri pokazatelja između 2000. i 2019. godine za svih šest država te za svijet i to redom kojim su navedene u tablici.
- a) Milimetarski papir potrebno je usmjeriti duljom stranicom prema sebi (vodoravno usmjerenje).
Os **X** ucrtaj 3 cm od kraćeg i 6 cm od duljeg ruba milimetarske podloge. Os **Y** ucrtaj na sjecištu s osi **X**, a duljinu za pozitivne i negativne vrijednosti odredi prema vrijednostima u tablici na način da jedan cm označava 20 %.
- b) Ucrtaj po tri stupca za svaku državu. Razmak između osi **Y** i prva tri stupca treba biti 0,5 cm kao i razmak između svake skupine stupaca te između zadnjih stupaca i završetka osi **X**.
- c) Osi imenuj prema pravilima geografskih grafičkih metoda.
- d) U gornjem desnom kutu milimetarske podloge ucrtaj tumač koristeći različite boje za svaki od tri pokazatelja. Prostor za ucrtavanje pojedine linije treba biti kvadratić dimenzija 0,5 cm x 0,5 cm pri čemu razmak između pojedinih kvadratića treba biti 0,5 cm. Uz svaki kvadratić treba napisati opis pokazatelja. Kvadratići i opis ne smiju izlaziti izvan ruba okvira.
- e) Svaki stupac potrebno je obojiti odgovarajućom bojom iz tumača.
- f) U prazan prostor iznad ili ispod svake skupine stupaca napiši ime države na koju se odnose.
- g) Ispod milimetarskog okvira potrebno je napisati odgovarajući potpis dijagrama koji sažeto opisuje što, gdje i koje vremensko razdoblje dijagram prikazuje.

--	--	--	--	--

5	
---	--

This image shows a blank sheet of white paper with horizontal ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There are no margins, text, or other markings on the paper.

--	--	--	--	--

3

6. Na temelju točno riješenih svih zadataka i analize svih priloga iz radnog materijala potrebno je oblikovati zaključak istraživačkog rada. Zaključak istraživačkog rada mora sadržavati odgovor na istraživačko pitanje i ispitati valjanost tvrdnji iznesenih u dvjema hipotezama u prvom zadatku.

This image shows a blank sheet of white paper with horizontal blue ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There are no margins, text, or other markings on the paper.

2

7. Sukladno uputama za citiranje literature navedenim u Prilogu 8., izradi abecedni popis najmanje četiri izvora i / ili literaturnih referenci korištenih u istraživačkom radu.

[illegible]